

SÉANCE DU MARDI 14 OCTOBRE 1997
VERGADERING VAN DINSDAG 14 OKTOBER 1997

SOMMAIRE :

OUVERTURE DE LA SESSION ORDINAIRE 1997-1998 :
Page 3539.

CONGÉS :
Page 3539.

EXCUSÉS :
Page 3539.

NOMINATION DU BUREAU DÉFINITIF :
Orateurs : MM. Lallemand, Anciaux, Boutmans, Verreycken,
p. 3539.

ALLOCUTION DE M. LE PRÉSIDENT DU SÉNAT :
Page 3540.

DÉCÈS D'ANCIENS SÉNATEURS :
Page 3542.

HOMMAGE À LA MÉMOIRE DE M. FRANS VAN DER
ELST, MINISTRE D'ÉTAT :
Page 3542.

BUREAUX DES COMMISSIONS :
Page 3543.

COMMUNICATIONS :
Page 3543.

1. *Vlaams Parlement.*
2. Résolution adoptée par le Parlement wallon.
3. *Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft.*
4. Cour d'arbitrage.
5. Accord de Schengen.
6. Conférence mondiale sur les femmes à Pékin 1995.
7. Conseil central de l'économie.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1997-1998
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1997-1998

INHOUDSOPGAVE :

OPENING VAN DE GEWONE ZITTING 1997-1998 :
Bladzijde 3539.

VERLOF :
Bladzijde 3539.

VERONTSCHULDIGD :
Bladzijde 3539.

BENOEMING VAN HET VAST BUREAU :
Sprekers: de heren Lallemand, Anciaux, Boutmans,
Verreycken, blz. 3539.

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER VAN DE SENAAT :
Bladzijde 3540.

OVERLIJDEN VAN OUD-SENATOREN :
Bladzijde 3542.

HULDE AAN DE NAGEDACHTENIS VAN DE HEER FRANS
VAN DER ELST, MINISTER VAN STAAT :
Bladzijde 3542.

BUREAUS VAN DE COMMISSIES :
Bladzijde 3543.

MEDEDELINGEN :
Bladzijde 3543.

1. Vlaams Parlement.
2. Resolutie aangenomen door het Waals Parlement.
3. *Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft.*
4. Arbitragehof.
5. Akkoord van Schengen.
6. Wereldvrouwenconferentie in Péking 1995.
7. Centrale Raad voor het Bedrijfsleven.

2 feuilles/vellen

474

8. Caisse des dépôts et consignations.
9. Commission de normalisation de la comptabilité publique.
10. Commission de la protection de la vie privée.
11. Entreprises publiques économiques.
12. Importation, exportation et transit d'armes, de munitions et de matériel militaire.

8. Deposito- en Consignatiekas.
9. Commissie voor de Normalisatie van de Openbare Comptabiliteit.
10. Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.
11. Economische overheidsbedrijven.
12. In-, uit- en doorvoer van wapens, munitie en militair materieel.

PRÉSIDENCE DE **M. SWAELEN** (en application de l'article 1er du règlement)

VOORZITTERSCHAP VAN **DE HEER SWAELEN** (toepassing van artikel 1 van het reglement)

MM. Ceder et Van Hauthem, les deux plus jeunes membres de l'assemblée, prennent place au bureau.
De heren Ceder en Van Hauthem, de twee jongste leden van de vergadering, nemen plaats aan het bureau.

La séance est ouverte à 14 h 35.

De vergadering wordt geopend om 14.35 uur.

OPENING VAN DE GEWONE ZITTING 1997-1998

OUVERTURE DE LA SESSION ORDINAIRE 1997-1998

De voorzitter. — De vergadering is geopend.

La séance est ouverte.

Ik verzoek de heren Ceder en Van Hauthem, de jongste leden van de vergadering, aan het bureau plaats te nemen om samen met mij het voorlopig bureau te vormen.

Je prie MM. Ceder et Van Hauthem, les plus jeunes membres de l'assemblée de prendre place au bureau pour former avec moi le bureau provisoire.

Dames en heren, de Senaat komt heden van rechtswege bijeen, overeenkomstig artikel 44 van de Grondwet.

Mesdames, messieurs, le Sénat se réunit aujourd'hui de plein droit, en vertu de l'article 44 de la Constitution.

Ik verklaar de gewone zitting 1997-1998 geopend.

Je déclare ouverte la session ordinaire de 1997-1998.

CONGÉS — VERLOF

MM. Mouton, pour raison de santé, et Staes, en mission à l'étranger, demandent un congé.

Verlof vragen: de heren Mouton, om gezondheidsredenen, en Staes, met opdracht in het buitenland.

— Ces congés sont accordés.

Dit verlof wordt toegestaan.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

Mme Dardenne, MM. Loones et Olivier, pour devoirs professionnels, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Dardenne, de heren Loones en Olivier, wegens ambtsplichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

BENOEMING VAN HET VAST BUREAU

NOMINATION DU BUREAU DÉFINITIF

De voorzitter. — Aan de orde is de benoeming van het vast bureau.

L'ordre du jour appelle la nomination du bureau définitif.

Ik breng in herinnering dat, overeenkomstig artikel 8 van ons reglement, de Senaat door afzonderlijke stemming overgaat tot de benoeming:

1. van een voorzitter;
2. van een eerste ondervoorzitter;
3. van een tweede ondervoorzitter;
4. van een derde ondervoorzitter;
5. van drie quaestoren.

De benoeming van de quaestoren geschiedt in principe bij geheime lijststemming.

Je vous rappelle, mesdames et messieurs, que, conformément à l'article 8 de notre règlement, le Sénat procède, par des élections distinctes, à la nomination:

1. d'un président;
2. d'un premier vice-président;
3. d'un deuxième vice-président;
4. d'un troisième vice-président;
5. de trois questeurs.

En principe, la nomination des questeurs est faite par scrutin de liste.

Volgens de bepalingen van artikel 9 wordt de voorzitter slechts verkozen verklaard, indien hij de volstrekte meerderheid der stemmen van de aanwezige leden behaalt.

Suivant les dispositions de l'article 9, le président n'est proclamé élu que s'il obtient la majorité absolue des suffrages des membres présents.

Conform hetzelfde artikel geschieden al deze benoemingen met inachtneming van de in artikel 76 bepaalde evenredige vertegenwoordiging van de fracties, overeenkomstig artikel 74.

Selon ce même article, ces nominations se font dans le cadre de la représentation proportionnelle des groupes politiques, définie à l'article 76, conformément à l'article 74.

Quelqu'un demande-t-il la parole ?

La parole est à M. Lallemand.

M. Lallemand (PS). — Monsieur le président, je propose la reconduction du bureau sortant.

De voorzitter. — Indien er geen bezwaar is tegen het voorstel van de heer Lallemand, verklaar ik verkozen tot voorzitter van de Senaat de heer Frank Swaelen, tot eerste ondervoorzitter de heer Mahoux, tot tweede ondervoorzitter de heer Verhofstadt, tot derde ondervoorzitter de heer Moens.

Puisqu'il n'y a pas d'opposition à la proposition de M. Lallemand je proclame président du Sénat, M. Frank Swaelen; premier vice-président, M. Mahoux; deuxième vice-président, M. Verhofstadt, troisième vice-président, M. Moens.

Worden verkozen tot quaestoren van de Senaat, de heer Bock, mevrouw Delcourt-Pêtre en de heer Delcroix.

Sont proclamés questeurs du Sénat: M. Bock, Mme Delcourt-Pêtre et M. Delcroix. (*Applaudissements.*)

Le bureau définitif étant ainsi constitué, il me reste à remercier les deux plus jeunes membres de notre assemblée qui ont bien voulu m'assister en qualité de membres du bureau provisoire.

Hiermee is het definitief bureau samengesteld. Er blijft mij wel nog de taak de twee jongste leden van onze vergadering te danken, die zo welwillend geweest zijn mij bij te staan in hun hoedanigheid van leden van het voorlopig bureau.

Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, namens de zogenaamde niet-erkende fracties zou ik de leden van het bureau met hun herverkiezing willen gelukwensen. Toch wil ik ook uiting geven aan onze blijvende ergernis over het uitblijven van enige oplossing voor het volledig betrekken van deze fracties bij de democratische besluitvorming in de Senaat. De senatoren van deze fracties zijn toch even democratisch verkozen als de anderen. Dit probleem sleept al lang aan. Via rustig overleg hebben wij gepoogd tot een doorbraak te komen, maar dit mocht niet baten. Vandaag herhaal ik mijn oproep aan de Senaat en aan zijn bureau om minstens de evenwaardigheid van elk lid van de assemblee te erkennen. De senatoren van Écolo-Agalev en van de Volksunie werden evengoed als de andere senatoren op een legale wijze verkozen. Uit een studie is gebleken dat sommige senatoren meer stemmen nodig hebben dan andere om verkozen te worden. Dat is meer specifiek het geval voor de senatoren van de zogenaamde niet-erkende fracties.

Mijnheer de voorzitter, mag ik u verzoeken om in de komende weken opnieuw het overleg over dit probleem te organiseren zodat elk lid van de Senaat stemrecht krijgt in de commissievergaderingen, zodat de zogenaamde niet-erkende fracties worden vertegenwoordigd in het bureau en zodat alle praktische discriminaties kunnen worden opgeheven.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, hoewel ik in deze geen enkele afspraak heb gemaakt met mijn collega Anciaux, had ik mij voorgenomen om in vrijwel dezelfde bewoordingen een verzoek tot u te richten. Ik sluit mij uiteraard aan bij de felicitaties met uw herverkiezing en die van de leden van het bureau. Het probleem dat wordt aangesneden, is reëel.

Uit allerlei documenten die wij mochten ontvangen, blijkt dat men zich zorgen maakt over de rol van de Senaat en over het functioneren van de hoge vergadering. Sommigen vinden zelfs dat de senatoren te gering in aantal zijn. Voor het betrekken van de kleine fracties bij de werking van het bureau moet er toch een oplossing worden gevonden. Op die manier zouden wij ook enige zeggenschap kunnen bekomen in de regeling van de werkzaamheden en zodoende onze verantwoordelijkheid opnemen bij het streven naar een verbetering van de werking van de Senaat. Anders moeten wij noodgedwongen blijven toekijken.

Bij de inhuldiging van het nieuwe bureau dring ik er dus nogmaals op aan om de niet-erkende fracties aan de vergaderingen van het bureau te laten deelnemen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (VI. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, ik ben het uiteraard roerend eens met de opmerkingen van beide collega's. Toch wil ik de reactie van een van de tenoren van de Volksunie in herinnering brengen toen ik zelf in een vorige zittingsperiode een gelijkaardige opmerking formuleerde met betrekking tot onze vertegenwoordiging in het bureau. Toen beperkte de heer Schiltz zich ertoe om mijn fractie aan te manen tot het halen van betere resultaten bij de verkiezingen. Dat was destijds de enige opmerking. Nu weet ik niet of de verhoudingen dermate gewijzigd zijn dat de opmerking van de toenmalige Volksunievoorzitter voortaan van elke grond ontbloeit zou zijn. Wij waren destijds vragende partij en konden niet op de minste steun rekenen van de klagers van vandaag.

Tot daar deze opmerking die ik graag in de *Parlementaire Handelingen* genoteerd zie.

TOESPRAAK VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER VAN DE SENAAT

ALLOCUTION DE M. SWAELEN, PRÉSIDENT DU SÉNAT

De voorzitter. — Dames en heren, om te beginnen dank ik de twee jongste leden van onze vergadering die mij als leden van het voorlopig bureau hebben bijgestaan. U allen dank ik voor het vertrouwen dat u andermaal in mij hebt gesteld door mij de leiding van de Senaat toe te vertrouwen.

De regelgeving in onze samenleving verkeert de jongste decennia in een crisistoestand. Talrijke waarnemers in juridische kringen hebben daarop reeds de aandacht gevestigd.

In 1881 al schreef Edmond Picard dat sommige wetten zo duister zijn dat alleen de parlementaire voorbereiding licht kan werpen op de betekenis die men eraan heeft willen geven. Het fenomeen is dus niet nieuw. Alleen neemt het vandaag onrustwekkende proporties aan. Ook al is ons land niet het enige dat ermee kampt, de aanzienlijke toename van het aantal politieke organen maakt het probleem bij ons des te acuter.

Een eerste aspect van die crisis heeft te maken met de kwantiteit, met het fenomeen van de wetgevingsinflatie. Steeds meer domeinen van het maatschappelijk leven worden « beregeld ». Dit houdt verband met de toenemende complexiteit van de wereld waarin wij leven.

Het is evenwel interessant erop te wijzen dat dit proces op gang is gebracht door de logica zelf van het democratisch bestel. Zoals Xavier Arbos onderstreept heeft de politieke vrijheid het formuleren van vragen mogelijk gemaakt en heeft de deelname aan het democratisch bestel de vragers toegang verschaft tot de instellingen en invloed doen krijgen op de beleidsmakers. Al die vragen hebben bijna altijd geleid tot een ingreep van de overheid in de markt en een beperking van de vrijheid. Belangengroepen op alle niveaus hebben er onafgebroken op aangedrongen dat de overheid zou optreden, hulp en subsidies zou verlenen, normen zou vastleggen en reglementen zou uitwerken.

In de meeste Europese Staten en in het bijzonder bij ons is de wetgevingsinflatie gepaard gegaan met een versnippering van de macht. Sedert meer dan dertig jaar is een dubbele overdracht van verantwoordelijkheid aan de gang naar enerzijds supranationale en anderzijds infranationale politieke organen. Het ontstaan van het Europees recht en sedert kort van het recht van de gemeenschappen en van de gewesten heeft ons rechtssysteem complexer gemaakt. Wie inflatie zegt, zegt ontwaarding: de burger luistert maar met een half oor naar al die juristerij.

Le second aspect de ce que j'ai appelé « la crise de la fonction régulatrice » est d'ordre qualitatif.

« La loi ordonne, permet ou interdit », lit-on sous la plume de Jean Portalis. Combien de nos lois répondraient encore à cette sobre définition ?

Les lois sont souvent rédigées dans la hâte et leur qualité rédactionnelle en souffre. Elles se combinent parfois difficilement entre elles, quand elles ne se contredisent pas...

Certaines législations — je pense en particulier aux matières fiscales et sociales — sont modifiées continuellement, sans parler des nombreux errata qui paraissent au *Moniteur belge*. La stabilité n'est plus garantie. Francis Bacon a écrit que «la certitude est la première dignité de la loi». Cette vérité de bon sens échappe trop souvent à tous ceux qui président à la confection des lois.

Les lois-programmes, dites «fourre-tout», modifient d'un seul coup des dizaines d'autres lois dans les matières les plus diverses.

Enfin, de nombreux textes désuets sont en léthargie sans que l'on songe à les supprimer.

L'impression qui se dégage de ce tableau est celle d'un ensemble fragmenté, peu harmonieux et peu cohérent!

«Quel supplice», s'exclamait déjà l'un des personnages de Kafka, «que d'être gouverné par des lois que l'on ne connaît pas». L'adage bien connu — qui est un des fondements de notre système juridique — *nemo ius ignorare censetur* est devenu aujourd'hui une fiction. Il devient de plus en plus difficile de connaître le droit applicable et la sécurité juridique en souffre.

Die ontwikkeling heeft terzelfder tijd geleid tot een toenemende belangstelling van de academische wereld voor de studie van de wetgevingstechniek.

Volgens de klassieke opvatting wordt in de wetgevingstechniek gekozen voor een vooral formele benadering: er wordt gewerkt met regels die borg staan voor de redactionele kwaliteit van de teksten. De wetten moeten duidelijk en begrijpelijk zijn. Ze mogen elkaar niet tegenspreken.

Sedert enkele jaren is de doelstelling ruimer geworden. De wetgevingstechniek bestudeert het wetgevingsfenomeen in al zijn dimensies. Daarbij wordt gebruik gemaakt van bijdragen uit zeer gevarieerde disciplines, zoals de sociologie, de linguïstiek of de communicatietheorie. De wetgevingstechniek heeft tot doel te bepalen wat professor Paul Delnoy noemt «een methodologie van het scheppen van geschreven recht». Ze ziet zowel toe op de redactie van een wettekst als op het aspect communicatie, op de regels die gehanteerd worden bij de conceptie, maar ook bij de evaluatie ervan.

Goede wetgeving wordt het niet langer uitsluitend getoetst aan de redactionele kwaliteit of aan de klassieke eisen inzake rechtszekerheid en rechtsgelijkheid.

Van iemand die wetten maakt verwacht men dat hij zijn doelstellingen definieert en dat hij nagaat of die laatste niet langs andere, minder dwingende, wegen kunnen worden bereikt.

De toenemende overheidsinmenging in het maatschappelijk leven heeft ook een systematische analyse van de gevolgen van de toepassing van de wetten noodzakelijk gemaakt. De wetten worden getoetst aan nieuwe criteria: uitvoerbaarheid, werkbaarheid, doelmatigheid, doeltreffendheid.

Reeds in 1946 zei onze collega William Van Remoortel in dit halfroond dat wetgevingstechniek een zaak voor vaklui is. Deze bewering is meer dan ooit actueel. Het wetgevingsproces vereist vandaag de dag een professionele en multidisciplinaire aanpak.

De mogelijkheden waarover de Koning krachtens de wet van 13 juni 1961 beschikt om de wetgeving te coördineren en te codificeren worden momenteel onvoldoende benut. Die wet kent een centrale rol toe aan het coördinatiebureau van de Raad van State. Sinds de wet van 4 augustus 1996 kan dat bureau ook worden belast met de vereenvoudiging van de wetgeving.

De zorg voor de verbetering van de wetgevingsprocedure en dus van de kwaliteit van onze wetgeving heeft steeds voorgezeten bij de hervorming van het tweekamerstelsel. De Senaat, ontlast van de dagelijkse politieke besommingen, moest de plaats worden waar fundamenteel wetgevend werk werd verricht. Het is de taak van de Senaat zich te buigen over de belangrijke hervormingen op het stuk van wetgeving waarvoor de Kamer niet steeds over de nodige tijd beschikt. Daarom ook heeft de Senaat een essentiële rol te vervullen in het proces van vereenvoudiging en modernisering van het recht.

In de loop van het jaar werden vier interessante initiatieven genomen, die duidelijk bedoeld zijn om een oplossing te bieden voor de tekortkomingen die ik heb aangegeven.

Een Senaatscommissie onderzoekt momenteel een voorstel dat ertoe strekt bij de diensten van de Senaat een cel Wetsevaluatie op te richten. In de Kamer zijn twee andere voorstellen ingediend, waarvan het ene handelt over de medewerking van het Hof van Cassatie aan de evaluatie van de wetgeving en het andere over de oprichting van een Raad voor Wetgeving.

De Ministerraad keurde zeer onlangs een voorontwerp van wet goed dat een procedure van wetsevaluatie instelt en tot doel heeft tegenstrijdige, onaangepaste of verouderde wetten op te sporen, te wijzigen of op te heffen. Immers, om de woorden van Marcel Grégoire te gebruiken: onze wetgeving wordt, in tegenstelling tot onze demografie, gekenmerkt door een enorm hoog geboortecijfer en een bijna onbestaand sterftecijfer.

Al deze initiatieven zijn hoopgevend: er blijkt immers uit dat het probleem wordt onderkend en dat de wil bestaat om een oplossing te zoeken. Een vergelijkende studie toont aan dat ons land op dit vlak heel wat achterstand heeft opgelopen.

Même si à ce jour les modalités précises n'en sont pas encore connues, le Sénat occupera une place centrale dans le processus d'évaluation législative.

Cette option est conforme à l'esprit de la dernière réforme des institutions, qui a fait du Sénat la chambre de réflexion par excellence.

La tâche est immense. Elle aura inévitablement des répercussions sur le travail parlementaire.

Un comité de lecture a été institué au sein des services du Sénat, pour aider les sénateurs à exercer utilement leur droit d'évocation. Sans doute faudra-t-il songer à transformer ce comité en une véritable «cellule d'évaluation de la législation», comme le suggère une proposition récente à laquelle j'ai déjà fait allusion. Des moyens nouveaux seront dès lors nécessaires.

Le Sénat devra envisager de revoir son organisation. Va-t-il créer une commission d'évaluation des lois ou charger chacune de ses commissions d'effectuer ce travail dans le domaine de compétence qui lui est propre?

Le pouvoir judiciaire, ainsi que les milieux concernés et les praticiens qui sont confrontés quotidiennement aux problèmes d'application du droit, seront-ils associés au processus d'évaluation de la législation?

Le Sénat ne devra-t-il pas avoir recours de manière plus ciblée aux autres moyens d'action dont il dispose? Le Sénat a besoin d'instruments de dialogue avec le gouvernement, tant pour l'exercice de sa fonction législative que pour celui de sa fonction de réflexion. Mais la technique des questions et des demandes d'explications, telle qu'elle est pratiquée actuellement, est-elle bien conforme au nouveau rôle du Sénat? Ne faudra-t-il pas davantage utiliser tous ces outils comme des compléments de la fonction législative? Il en est de même pour les grands débats de société.

Une dernière question me vient à l'esprit: la légistique est le parent pauvre de la formation juridique. Les juristes ne sont formés qu'à la compréhension et à l'application des lois. On ne leur apprend pas comment élaborer une loi. Il y a là une grave lacune à combler. Ne devient-il pas urgent d'organiser, en collaboration avec des spécialistes, une formation à l'attention de ceux qui sont associés au processus d'évaluation et d'élaboration des lois?

À l'aube d'une nouvelle session parlementaire, il y a lieu de s'interroger. Le Sénat a-t-il pris toute la mesure des responsabilités nouvelles qui lui incombent? A-t-il saisi toutes les opportunités que lui offre la réforme du bicaméralisme?

Ce ne sont pas seulement les praticiens du droit, mais aussi l'ensemble de nos citoyens qui appellent de tous leurs vœux des lois plus claires, plus accessibles et donc plus justes.

Nous ne pouvons pas rester sourds à cet appel.

Je déclare le Sénat constitué. Il en sera donné connaissance au Roi, à la Chambre des représentants, de même qu'aux Conseils de région et de communauté.

Ik verklaar de Senaat voor samengesteld. Hiervan zal kennis worden gegeven aan de Koning, aan de Kamer van volksvertegenwoordigers en ook aan de Gewest- en Gemeenschapsraden.

Hiermit erkläre ich den Senat für konstituiert. Der König, die Kammer der Abgeordneten sowie die Regional- und Gemeinschaftsräte werden hiervon Kenntnis gesetzt. (*Beifall.*)

OVERLIJDEN VAN OUD-SENATOREN

DÉCÈS D'ANCIENS SÉNATEURS

De voorzitter. — De Senaat heeft met groot leedwezen kennis gekregen van het overlijden van de volgende oud-senatoren:

De heer Hubert Leynen, ere-ondervoorzitter van de Senaat, gewezen provinciaal senator voor Limburg;

De heer Joris Hardy, gewezen senator voor het arrondissement Hasselt-Tongeren-Maaseik;

De heer Lambert Cools, gewezen provinciaal senator voor Antwerpen;

De heer Erard de Schaetzen, ere-senator en ere-burgemeester van Tongeren, gewezen senator van het arrondissement Hasselt-Tongeren-Maaseik.

Uw voorzitter heeft het rouwbeklag van de vergadering aan de families van onze betreunde gewezen medeleden betuigd.

Le Sénat a appris avec un vif regret le décès des anciens sénateurs suivants:

M. Hubert Leynen, vice-président honoraire du Sénat, ancien sénateur provincial du Limbourg;

M. Joris Hardy, ancien sénateur de l'arrondissement de Hasselt-Tongres-Maaseik;

M. Lambert Cools, ancien sénateur provincial d'Anvers;

M. Erard de Schaetzen, sénateur honoraire, bourgmestre honoraire de Tongres et ancien sénateur de l'arrondissement de Hasselt-Tongres-Maaseik.

Votre président a adressé les condoléances de l'assemblée aux familles de nos regrettés anciens collègues.

HULDE AAN DE NAGEDACHTENIS VAN DE HEER FRANS VAN DER ELST, MINISTER VAN STAAT

HOMMAGE À LA MEMOIRE DE M. FRANS VAN DER ELST, MINISTRE D'ÉTAT

De voorzitter staat op en richt zich in volgende bewoordingen tot de staande vergadering: Dames en heren, toen meester Frans Van der Elst voor het eerst als volksvertegenwoordiger de Kamer betrad, was hij 38 jaar oud. Hij was de enige verkozene, voor het arrondissement Antwerpen, van een partij, de Volksunie, die hij zelf had helpen stichten.

Dat was in 1958, het jaar van de Wereldtentoonstelling te Brussel.

Frans Van der Elst was niet voorbestemd om aan politiek te doen. Hij was een rustig mens en de enige zoon van welstellende Brabantse buitenmensen. Weinigen hebben, zoals hij dat kon in zijn niet toevallig onvoltooid gebleven memoires — «De bewogen jaren, 1920-1958» — de tijdsgeest, het uitzicht en de mentaliteit van het toen nog Vlaamse en landelijke Brusselse ommeland van vóór de oorlog opgeroepen.

Moeten wij de diepgewortelde Vlaamse overtuiging van Frans Van der Elst in zijn jeugd zoeken? Het is een feit dat hij één jaar doorbracht in het eentalig Franse Collège Sainte-Marie te Schaerbeek en thuis sterk aandrong om van school te veranderen. In het Sint-Pieterscollege te Jette, dat bij de Vlamingen een bijzonder gunstige faam genoot, zat hij in de eerste klas die tot de rhetorica in het Nederlands les kreeg.

In de woelige en gevaarlijke tijd van de bezetting, toen het toonaangevende Vlaamse studentenschap, radicaal als jonge mensen zijn, zich in het kamp van de collaboratie begaf, hield de nochtans Vlaamsgezinde Frans Van der Elst zich daarbuiten.

Hij studeerde af in de rechten en nam er nog het baccalaureaat in de Thomistische wijsbegeerte bij, alsook het licentiaat in de politieke en sociale wetenschappen.

De neiging zich met de politiek in te laten, ontstond bij hem slechts geleidelijk, met name doordat hij beroepshalve te maken kreeg met de berechting van bekende Vlaams-nationalisten zoals Elias, Romsée, Lambrechts, Borginon, Van Dieren en anderen.

Zijn ervaring met het toenmalige Belgische bestel was van die aard dat hij besliste er frontaal tegen in te gaan.

Samen met de leraar-germanist Wim Jorissen, die pas later senator werd en lang vóór hem overleed, stichtte hij op 15 december 1954 een Vlaams-nationale partij, genaamd de Volksunie.

Van 1958 tot 1961 had hij als enige verkozene van zijn partij zitting in de Kamer. Hij maakte daar geen kabaal.

Af en toe nam hij, in zijn rustige, trage stijl, duidelijk en moedig non-conformistische standpunten in.

Culturele autonomie en federalisme zijn voor ons nu vanzelfsprekende begrippen of zelfs werkelijkheid. Frans Van der Elst was echter vaak alleen om ze in die tijd te verdedigen.

Bovendien bleef hij hameren op een ondankbaar onderwerp als amnestie, ongetwijfeld een erfenis uit de tijd van de repressie, die hem zeer had aangegrepen.

Ofschoon de VU toen voor zeer extremistisch doorging, knoopte hij door zijn beschaafd voorkomen en zijn vriendelijke omgang goede relaties aan, al moest hij eerst wel een paar moeilijke jaren doorbijten. Met de regelmaat van de klok diende hij wetsvoorstellen en amendementen in, die hij meestal moederziel alleen moest verdedigen.

Vanzelfsprekend lag het zwaartepunt van zijn parlementaire werkzaamheid op alles wat met de Vlaamse kwestie te maken had en dat bleek heel veel te zijn.

Doch hij betrad ook andere domeinen zoals financiën, justitie, internationale vraagstukken — hij was onder meer voorzitter van de senaatscommissie voor de Buitenlandse Betrekkingen — de Europese eenmaking, economische kwesties, de werkgelegenheid, de persvrijheid, enzovoort. Kortom, hij was een veelzijdig man.

In de jaren 70 treedt hij binnen zijn partij minder op de voorgrond, maar dat betekent geenszins dat zijn parlementaire werkzaamheid zou afnemen. De loutere opsomming van zijn publiek optreden in de Senaat alleen al beslaat elf bladzijden.

In 1974 wordt hij tot senator verkozen, nog steeds in het arrondissement Antwerpen.

In 1975 verzaakt hij aan het voorzitterschap van zijn partij, in welke hoedanigheid hij opgevolgd wordt door Hugo Schiltz.

In 1977 wordt hij gecoöpteerd en hij zal senator blijven tot 1985, het jaar waarin het eerste gedeelte van zijn memoires verschijnt.

Niet zonder aarzelen geeft hij zijn toestemming om, voor het eerst in de geschiedenis, een Vlaams-nationale partij in een Belgische regering te laten treden.

Het is de tijd van het naderhand berucht geworden Egmontpakt. De regering zal vallen op de daarrond gerezen betwistingen en de VU zal als gevolg van dit alles een scheuring kennen, die hem ook persoonlijk diep zal treffen.

Frans Van der Elst was geen reiziger. In het hem vertrouwde Heembeek, officieel «Neder-over-Heembeek» en sedert 1920 aangehecht bij Brussel, waar zijn geslacht sedert 1646 gevestigd was, is deze studax in het ouderlijke huis blijven wonen.

Het betekent niet dat hij niet wist wat er in de wereld omging. Jarenlang was hij in de Senaat de woordvoerder van zijn partij op het stuk van buitenlandse politiek. Hij bezat een buitengewone bibliotheek over de Vlaamse beweging, maar ook over andere gelijkaardige bewegingen in Europa en over onderwerpen als kunst, geschiedenis, wijsbegeerte en politiek.

Hij was een man van overleg, van bemiddeling en verzoening, een ware democraat dus, ondanks het extremistische etiket dat zijn partij opgeplakt kreeg. Naarmate deze partij groeide, werden onvermijdelijk strekkingen zichtbaar, linkse en rechtse en zowaar

centristische. Hij was een man van het midden. Maandenlang kon hij, tot wanhoop van sommige medestanders, onvindbaar blijven of althans niet bereid zich te mengen in allerlei twisten. En dan verscheen hij, even krachtig als onverwacht, om de betwistingen te relativeren en iedereen opnieuw rond de hoofdzaken te motiveren.

Onze overleden collega louter als een politicus beschrijven, hoe verdienstelijk ook, ware hem te kort doen. In dezelfde geest waarin hij politiek bedreef, was hij voor en na en tussendoor actief in verenigingen als het Algemeen Nederlands Verbond, het Algemeen Vlaams Oudhoogstudentenverbond en het Vlaams Comité voor Federalisme.

Voorts publiceerde hij in tijdschriften talrijke bijdragen over nationalisme en federalisme en schreef hij hierover een aantal brochures.

De man die in zijn pioniersjaren door menigeen als onverzoenbaar met het Belgische bestel werd geacht, is tijdens zijn politieke loopbaan gematigder en redelijker gebleken dan zijn reputatie.

In 1983 werd hij door de Koning tot minister van Staat benoemd, wat hij zelf als een grote eer beschouwde, ondanks de kritiek die hij er in eigen rangen voor moest oogsten.

Indien men met amateur-politicus een politicus bedoelt die niet als ambitie heeft een geslaagde politieke loopbaan op te bouwen, dan was Frans Van der Elst een typische amateur-politicus. Zijn enige politieke ambitie bestond erin de Vlaamse ontvoogding te realiseren en daarin is hij inderdaad geslaagd.

Het woord is aan vice-eerste minister Van Rompuy.

De heer Van Rompuy, vice-eerste minister en minister van Begroting. — Mijnheer de voorzitter, namens de regering sluit ik mij aan bij de hulde die u bracht ter nagedachtenis van minister van Staat Frans Van der Elst.

Minister van Staat Van der Elst zal in onze herinnering blijven als een rechtlijnig, beminnelijk en vreedzaam man die de moed had voor zijn overtuiging uit te komen. Hij was een man met een ideaal, een behoedzaam en onkreukbaar politicus. Hij was daarnaast ook gewoon een goed mens.

Le ministre d'État Frans Van der Elst était un honnête homme. Sa disparition touche profondément ses amis et ceux qui ne partageaient pas ses convictions.

Namens de regering betuig ik de familie en vrienden onze innige deelneming.

BUREAUS VAN DE COMMISSIES

BUREAUX DES COMMISSIONS

De voorzitter. — Overeenkomstig artikel 23 van het reglement zouden de commissies nu moeten vergaderen om hun bureau samen te stellen.

Indien de Senaat echter eenparig akkoord gaat, en onverminderd eventuele latere wijzigingen, zouden wij de procedure kunnen vereenvoudigen en beschouwen dat de mandaten van de leden van de bureaus van de verschillende commissies worden hernieuwd.

Conformément l'article 23 du règlement, les commissions devraient se réunir maintenant afin de procéder à la nomination de leurs bureaux respectifs.

Si l'assemblée était unanimement d'accord, et sans préjudice des modifications qui seraient apportées ultérieurement, nous pourrions simplifier la procédure et considérer comme réélus les membres des bureaux des différentes commissions.

Is hiertegen enig bezwaar?

Pas d'opposition?

Dan is aldus besloten.

Il en est donc ainsi.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1997-1998
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1997-1998

MEDEDELINGEN — COMMUNICATIONS

Vlaams Parlement

De voorzitter. — Bij boodschap van 22 september 1997 heeft het Vlaams Parlement aan de Senaat laten weten dat hij zich ter vergadering van die dag geconstitueerd heeft.

Par message du 22 septembre 1997 le *Vlaams Parlement* a fait connaître au Sénat qu'il s'est constitué en sa séance de ce jour.

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Resolutie aangenomen door het Waals Parlement

Résolution adoptée par le Parlement wallon

De voorzitter. — Bij brief van 22 juli 1997 zendt de voorzitter van het Waals Parlement aan de Senaat, een resolutie betreffende het actieve en passieve kiesrecht van de onderdanen van de Europese Unie bij gemeenteraadsverkiezingen, aangenomen door het Waals Parlement op 18 juli 1997.

Par lettre du 22 juillet 1997, le président du Parlement wallon transmet au Sénat, une résolution concernant le droit de vote et d'éligibilité aux ressortissants de l'Union européenne pour les élections communales, adoptée par le Parlement wallon le 18 juillet 1997.

— Neergelegd ter griffie.

Dépôt au greffe.

Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft

De voorzitter. — Bij boodschap van 16 september 1997 heeft de *Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft* aan de Senaat laten weten dat hij zich ter vergadering van die dag geconstitueerd heeft.

Par message du 16 septembre 1997 le *Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft* a fait connaître au Sénat qu'il s'est constitué en sa séance de ce jour.

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Arbitragehof — Cour d'arbitrage

De voorzitter. — Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van:

1. het beroep tot vernietiging van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 25 februari 1997 betreffende de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsinstellingen, ingesteld door de Ministerraad (rolnummer 1100);

2. de beroepen tot gedeeltelijke vernietiging van hoofdstuk V «Successierechten» van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20 december 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997, ingesteld door A. Michaux e.a., H.A. Segers e.a. en door de Ministerraad (rolnummers 1101, 1106, 1116 en 1120, samengevoegde zaken);

3. het beroep tot vernietiging van artikel 47, § 2, 38°, en § 3, van het decreet van het Vlaamse Gewest van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, zoals gewijzigd bij de artikelen 40 en 41 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20 december 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997, ingesteld door de gemeente Wemmel (rolnummer 1109);

4. het beroep tot vernietiging van artikel 1bis, §§ 3 en 4, van de wet van 14 augustus 1933 betreffende de bescherming van drinkwaters, zoals ingevoegd bij artikel 34 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20 december 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997, ingesteld door de gemeente Wommel (rolnummer 1110);

5. het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van artikel 59, 1°, van het Wetboek der Successierechten, zoals vervangen bij artikel 19 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20 december 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997, ingesteld door de Koning Boudewijnstichting e.a. (rolnummer 1113);

6. het beroep tot vernietiging van artikel 26 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20 december 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997, ingesteld door de provincie West-Vlaanderen (rolnummer 1114);

7. de beroepen tot vernietiging van de wet van 24 december 1996 betreffende de vestiging en de invordering van de provincieën en de gemeentebelastingen, ingesteld door de gemeente Schaarbeek, de stad Charleroi en de Waalse regering (rolnummers 1117, 1118 en 1119, samengevoegde zaken);

8. het beroep tot vernietiging en de vordering tot schorsing van de artikelen 102, tweede lid, en 103 van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen, ingesteld door M. Berg en S. Barreca (rolnummers 1135);

9. het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van het decreet van de Franse Gemeenschap van 4 februari 1997 houdende de regeling inzake verlof en beschikbaarheid wegens ziekte en gebrekkigheid van sommige leden van het onderwijspersoneel, ingesteld door M. Hupet en andere (rolnummer 1138);

10. het beroep tot vernietiging van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20 december 1996 houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 1996 betreffende de erkenning van de televisiediensten, ingesteld door de Ministeraad (rolnummer 1139);

11. de beroepen tot gedeeltelijke vernietiging van het decreet van het Waalse Gewest van 5 december 1996 betreffende de Waalse intercommunales, ingesteld door J. Leclère en anderen, door de gemeente Ambève en andere, door F. Wirtz en door «die Intercommunale für das Sozial- und Gesundheitswesen» van de gemeenten Amel, Büllingen, Burg-Reuland, Bütgenbach en Sankt Vith (rolnummers 1140, 1141, 1142 en 1143, samengevoegde zaken);

12. het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van de wet van 30 december 1996 tot wijziging van de wet van 19 juli 1991 tot regeling van het beroep van privé-detective, ingesteld door de VZW Nationaal Syndicaat der Militairen en anderen (rolnummer 1145);

13. het beroep tot vernietiging van artikel 2, 1°, van de wet van 13 juni 1997 tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten genomen met toepassing van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgetaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, en de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, ingesteld door de BVBA Advocaat Coopman (rolnummer 1149);

14. het beroep tot vernietiging van het artikel 17, eerste lid, van het decreet van de Franse Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 23 januari 1997 tot bevordering van de inschakeling van gehandicapten in het arbeidsproces, ingesteld door de VZW Braille-Liga (rolnummer 1151);

15. het beroep tot vernietiging van artikel 1, § 5, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 4 februari 1997 tot wijziging van de onderwijswetgeving tot hervorming van de inrichting en de financiering van het hoger onderwijs, ingesteld door G. Petit (rolnummer 1152).

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. le recours en annulation du décret de la Communauté flamande du 25 février 1997 relatif à la gestion totale de la qualité dans les établissements de soins, introduit par le Conseil des ministres (numéro du rôle 1100);

2. les recours en annulation partielle du chapitre V «Droits de succession» du décret de la Communauté flamande du 20 décembre 1996 contenant diverses mesures d'accompagnement du budget 1997, introduits par A. Michaux e.a., par H.A. Segers et par le Conseil des ministres (numéros du rôle 1101, 1106, 1116 et 1120, affaires jointes);

3. le recours en annulation de l'article 47, § 2, 38°, et § 3 du décret de la Région flamande du 2 juillet 1981 relatif à la prévention et la gestion des déchets, tel que modifiée par les articles 40 et 41 du décret de la Communauté flamande du 20 décembre 1996 contenant diverses mesures d'accompagnement du budget 1997, introduit par la commune de Wommel (numéro du rôle 1109);

4. le recours en annulation de l'article 1^{er}bis, §§ 3 et 4, de la loi du 14 août 1933 contenant la protection des eaux de boisson, tel qu'introduit par l'article 34 du décret de la Communauté flamande du 20 décembre 1996 contenant diverses mesures d'accompagnement du budget 1997, introduit par la commune de Wommel (numéro du rôle 1110);

5. le recours en annulation partielle de l'article 59, 1°, du Code des droits de succession, tel que remplacé par l'article 19 du décret de la Communauté flamande du 20 décembre 1996 contenant diverses mesures d'accompagnement du budget 1997, introduit par la Fondation Roi Baudouin e.a. (numéro du rôle 1113);

6. le recours en annulation de l'article 26 du décret de la Communauté flamande du 20 décembre 1996 portant des mesures d'accompagnement du budget 1997, introduit par la province de Flandre occidentale (numéro du rôle 1114);

7. les recours en annulation de la loi du 24 décembre 1996 relative à l'établissement et au recouvrement des taxes provinciales et communales, introduits par la commune de Schaarbeek, la ville de Charleroi et le gouvernement wallon (numéros du rôle 1117, 1118 et 1119, affaires jointes);

8. le recours en annulation et la demande de suspension des articles 102, alinéa 2, et 103 de l'ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale du 5 juin 1997 relative aux permis d'environnement, introduit par M. Berg et S. Barreca (numéro du rôle 1135);

9. le recours en annulation partielle du décret de la Communauté française du 4 février 1997 fixant le régime des congés et de disponibilité pour maladie et infirmité de certains membres du personnel de l'enseignement, introduit par M. Hupet et autres (numéro du rôle 1138);

10. le recours en annulation du décret de la Communauté flamande du 20 décembre 1996 sanctionnant l'arrêté du gouvernement flamand du 24 juillet 1996 relatif à l'agrément des services télévisés, introduit par le Conseil des ministres (numéro du rôle 1139);

11. les recours en annulation partielle du décret de la Région wallonne du 5 décembre 1996 relatif aux intercommunales wallonnes, introduits par J. Leclère et autres, par la commune d'Ambève et autres, par F. Wirtz et par l'intercommunale «Intercommunale für das Sozial- und Gesundheitswesen der Gemeinden Amel, Büllingen, Burg-Reuland, Bütgenbach und Sankt Vith» (numéros du rôle 1140, 1141, 1142 et 1143, affaires jointes);

12. le recours en annulation partielle de la loi du 30 décembre 1996 modifiant la loi du 19 juillet 1991 organisant la profession de détective privé, introduit par l'A.S.B.L. Syndicat national des militaires et autres (numéro du rôle 1145);

13. le recours en annulation de l'article 2, 1°, de la loi du 13 juin 1997 portant confirmation des arrêtés royaux pris en application de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne, et la loi du 26 juillet 1996

portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux de pensions, introduit par la S.P.R.L. Advocaat Coopman (numéro du rôle 1149);

14. le recours en annulation de l'article 17, alinéa 1er, du décret de la Commission communautaire française de la Région de Bruxelles-Capitale du 23 janvier 1997 visant à promouvoir l'intégration professionnelle des personnes handicapées, introduit par l'A.S.B.L. Ligue Braille (numéro du rôle 1151);

15. le recours en annulation de l'article 1er, § 5, du décret de la Communauté française du 4 février 1997 modifiant la législation dans le domaine de l'enseignement réformant l'organisation et le financement de l'enseignement supérieur, introduit par G. Petit (numéro du rôle 1152).

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van:

1. de prejudiciële vraag inzake artikel 4, § 1, van de wet van 9 maart 1953 betreffende zekere aanpassingen inzake militaire pensioenen toekenende kosteloze medische zorgen en geneesmiddelen aan de militaire invaliden van de vreedstijd, gesteld door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Namen (rolnummer 1103);

2. de prejudiciële vraag betreffende artikel 29 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 4 februari 1997 houdende regeling inzake verlof en disponibiteit wegens ziekte en gebrekkigheid van sommige leden van het onderwijspersoneel, gesteld door de Raad van State (rolnummer 1105);

3. de prejudiciële vraag betreffende het artikel 22, derde lid, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, gesteld door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Namen (rolnummer 1108);

4. de prejudiciële vraag inzake artikel 8, § 1, van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, gesteld door de Politie rechtbank te Nijvel (rolnummer 1111);

5. de prejudiciële vraag betreffende artikel 8, 3°, (hoofdstuk II «Toepassing van de verzekering tegen werkloosheid, de ziekteverzekering (sector uitkeringen) en de moederschapsverzekering op sommige personeelsleden van de overheidssector en van het vrij gesubsidieerd onderwijs») van de wet van 20 juli 1991 houdende sociale en diverse bepalingen, gesteld door het Arbitragehof te Gent (rolnummer 1121);

6. de prejudiciële vraag betreffende artikel 46, § 2, tweede lid, van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, gesteld door de Politie rechtbank te Westerlo (rolnummer 1122);

7. de prejudiciële vraag inzake artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Hasselt (rolnummer 1124);

8. de prejudiciële vraag betreffende artikel 55 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, gesteld door de Raad van State (rolnummer 1126);

9. de prejudiciële vraag betreffende artikel 37 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 4 maart 1991 inzake hulpverlening aan de jeugd, gesteld door de Jeugdrechtbank te Luik (rolnummer 1127);

10. de prejudiciële vragen over artikel 2bis, § 1, van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van de gifstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica, en de artikelen 1 (nr. 15), 11 en 28 van het koninklijk besluit van 31 december 1930 omtrent de handel in slaap- en verdovende middelen, gesteld door de Correctionele Rechtbank te Brussel (rolnummers 1128, 1129 en 1130, samengevoegde zaken);

11. de prejudiciële vragen over:

— artikel 317 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, zoals aangevuld bij artikel 133 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII;

— de artikelen 133 en 148, 5°, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII;

— artikel 323, § 2, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, gesteld door de Raad van State (rolnummer 1131);

12. de prejudiciële vragen over:

— artikel 317 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, zoals aangevuld bij artikel 133 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII;

— de artikelen 133 en 148, 5°, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII, gesteld door de Raad van State (rolnummer 1132);

13. de prejudiciële vragen over:

— artikel 317 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, zoals aangevuld bij artikel 133 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII;

— de artikelen 133 en 148, 5°, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII;

— artikel 323, § 2, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, gesteld door de Raad van State (rolnummer 1133);

14. de prejudiciële vragen over artikel 76, § 1, van het BTW-Wetboek, gesteld door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel (rolnummer 1134);

15. de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 43 en 44 van het Wetboek van Strafvordering, artikel 10 van de wet van 1 juni 1849 op de herziening van het tarief in lijfstrafelijke zaken en de artikelen 962 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek, gesteld door de Correctionele Rechtbank te Luik (rolnummer 1136);

16. de prejudiciële vraag betreffende artikel 13 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Bergen (rolnummer 1137);

17. de prejudiciële vragen inzake de wet van 12 juli 1978 betreffende het accijnsregime van alcohol, gesteld door de Correctionele Rechtbank te Hoei (rolnummer 1144);

18. de prejudiciële vraag inzake artikel 57, § 2, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, zoals gewijzigd bij artikel 65 van de wet van 15 juli 1996, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Brussel (rolnummer 1147);

19. de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 2, 1°, e), en 23, van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het «handvest» van de sociaal verzekerde, of artikel 71 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, zoals gewijzigd door de wet van 12 januari 1993, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Brussel (rolnummer 1148).

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat:

1. la question préjudicielle relative à l'article 4, § 1er, de la loi du 9 mars 1953 réalisant certains ajustements en matière de pensions militaires et accordant la gratuité des soins médicaux et pharmaceutiques aux invalides militaires du temps de paix, posée par le Tribunal de première instance de Namur (numéro du rôle 1103);

2. la question préjudicielle relatif à l'article 29 du décret de la Communauté française du 4 février 1997 fixant le régime des congés et de disponibilité pour maladie et infirmité de certains membres du personnel de l'enseignement, posée par le Conseil d'État (numéro du rôle 1105);

3. la question préjudicielle concernant l'article 22, alinéa 3, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, posée par le Tribunal de première instance de Namur (numéro du rôle 1108);

4. la question préjudicielle relative à l'article 8, § 1er, de la loi du 29 juin 1964, concernant la suspension, le sursis et la probation, posée par le Tribunal de police de Nivelles (numéro du rôle 1111);

5. la question préjudicielle concernant l'article 8, 3°, (chapitre II « Assujettissement de certains agents du secteur public et de l'enseignement subventionné libre à l'assurance contre le chômage, à l'assurance maladie (secteur des indemnités) et à l'assurance maternité ») de la loi du 20 juillet 1991 portant des dispositions sociales et diverses, posée par la Cour de travail de Gand (numéro du rôle 1121);

6. la question préjudicielle relative à l'article 46, § 2, alinéa 2, de la loi sur les accidents de travail du 10 avril 1971, posée par le Tribunal de police de Westerlo (numéro du rôle 1122);

7. la question préjudicielle relative à l'article 31 de la loi du 24 juillet 1987 sur le travail temporaire, le travail intérimaire et la mise de travailleurs à la disposition d'utilisateurs, posée par le Tribunal du travail de Hasselt (numéro du rôle 1124);

8. la question préjudicielle relative à l'article 55 de la loi du 29 mars 1962 organique de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme, posée par le Conseil d'État (numéro du rôle 1126);

9. la question préjudicielle concernant l'article 37 du décret de la Communauté française du 4 mars 1991 relatif à l'aide à la jeunesse, posée par le Tribunal de la jeunesse de Liège (numéro du rôle 1127);

10. les questions préjudicielles relatives à l'article 2bis, § 1er, de la loi du 24 février 1921 concernant le trafic des substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, désinfectantes ou antiseptiques, et les articles 1er (n° 15), 11 et 28 de l'arrêté royal du 31 décembre 1930 concernant le trafic des substances soporifiques et stupéfiantes, posées par le Tribunal correctionnel de Bruxelles (numéros du rôle 1128, 1129 et 1130, affaires jointes);

11. les questions préjudicielles relatives à :

— l'article 317 du décret de la Communauté flamande du 13 juillet 1994 relatif aux instituts supérieurs en Communauté flamande, tel que complété par l'article 133 du décret de la Communauté flamande du 8 juillet 1996 relatif à l'enseignement VII;

— les articles 133 et 148, 5°, du décret de la Communauté flamande du 8 juillet 1996 relatif à l'enseignement VII;

— l'article 323, § 2, du décret de la Communauté flamande du 13 juillet 1994 relatifs aux instituts supérieurs en Communauté flamande, posée par le Conseil d'État (numéro du rôle 1131);

12. les questions préjudicielles relatives à :

— l'article 317 du décret de la Communauté flamande du 13 juillet 1994 relatif aux instituts supérieurs en Communauté flamande, tel que complété par l'article 133 du décret de la Communauté flamande du 8 juillet 1996 relatif à l'enseignement VII;

— les articles 133 et 148, 5°, du décret de la Communauté flamande du 8 juillet 1996 relatif à l'enseignement VII, posée par le Conseil d'État (numéro du rôle 1132);

13. les questions préjudicielles relatives à :

— l'article 317 du décret de la Communauté flamande du 13 juillet 1994 relatif aux instituts supérieurs en Communauté flamande, tel que complété par l'article 133 du décret de la Communauté flamande du 8 juillet 1996 relatif à l'enseignement VII;

— les articles 133 et 148, 5°, du décret de la Communauté flamande du 8 juillet 1996 relatif à l'enseignement VII;

— l'article 323, § 2, du décret de la Communauté flamande du 13 juillet 1994 relatif aux instituts supérieurs en Communauté flamande, posée par le Conseil d'État (numéro du rôle 1133);

14. les questions préjudicielles relatives à l'article 76, § 1er, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, posées par le Tribunal de première instance de Bruxelles (numéro du rôle 1134);

15. la question préjudicielle relative aux articles 43 et 44 du Code d'instruction criminelle, à l'article 10 de la loi du 1er juin 1849 sur la révision des tarifs en matière criminelle et aux articles 962 et suivants du Code judiciaire, posée par le Tribunal correctionnel de Liège (numéro du rôle 1136);

16. la question préjudicielle relative à l'article 13 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, posée par le Tribunal du travail de Mons (numéro du rôle 1137);

17. les questions préjudicielles concernant la loi du 12 juillet 1978 relative au régime d'accise des alcools, posées par le Tribunal correctionnel de Huy (numéro du rôle 1144);

18. la question préjudicielle relative à l'article 57, § 2, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, tel que modifié par l'article 65 de la loi du 15 juillet 1996, posée par le Tribunal du travail de Bruxelles (numéro du rôle 1147);

19. la question préjudicielle concernant les articles 2, 1°, e), et 23, de la loi du 11 avril 1995 visant à instituer « la charte » de l'assuré social et l'article 71 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, modifié par la loi du 12 janvier 1993, posée par le Tribunal du travail de Bruxelles (numéro du rôle 1148).

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van :

1. het arrest nr. 54/97, uitgesproken op 18 juli 1997, in zake de prejudiciële vraag betreffende artikel 1380, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, gesteld door de voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Namen, zitting houdende in kort geding;

2. het arrest nr. 55/97, uitgesproken op 17 september 1997, in zake het beroep tot vernietiging van artikel 143ter van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd door artikel 3 van de wet van 4 maart 1997 tot instelling van het college van procureurs-generaal en tot instelling van het ambt van nationaal magistraat, ingesteld door E. Verduyck (nummer 1125).

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. l'arrêt n° 54/97, rendu le 18 juillet 1997, en cause de la question préjudicielle concernant l'article 1380, alinéa 2, du Code judiciaire, posée par le président du Tribunal de première instance de Namur, siègeant en référé;

2. l'arrêt n° 55/97, rendu le 17 septembre 1997, en cause du recours en annulation de l'article 143ter du Code judiciaire, inséré par l'article 3 de la loi du 4 mars 1997 instituant le collège des procureurs généraux et créant la fonction de magistrat national, introduit par E. Verduyck (numéro du rôle 1125).

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Akkoord van Schengen — Accord de Schengen

De voorzitter. — Overeenkomstig artikel 2, eerste lid, 1°, van de wet van 18 maart 1993 houdende goedkeuring van de Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van

14 juni 1985, heeft de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, bij brief van 8 oktober 1997, aan de Senaat overgezonden, de agenda, evenals de bijhorende bescheiden, van de vergadering van het Uitvoerend Comité, ingesteld bij artikel 131 van de genoemde Overeenkomst, die werd gehouden te Wenen op 7 oktober 1997.

Conformément à l'article 2, alinéa 1er, 1°, de la loi du 18 mars 1993 portant approbation de la Convention d'application de l'Accord de Schengen du 14 juin 1985, le vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur a transmis au Sénat, par lettre du 8 octobre 1997, l'ordre du jour, ainsi que les documents y annexés, de la réunion du Comité exécutif instauré par l'article 131 de la Convention précitée, qui s'est tenue à Vienne le 7 octobre 1997.

— Verzending naar het Adviescomité voor Europese Aangelegenheden.

Envoi au Comité d'avis chargé des questions européennes.

Wereldvrouwenconferentie in Peking 1995

Conférence mondiale sur les femmes à Pékin 1995

De voorzitter. — Bij brief van 9 oktober 1997 zendt de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking aan de Senaat over, het verslag aan het Parlement naar aanleiding van de indiening van de wet strekkende tot controle op de toepassing van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie van Peking.

Par lettre du 9 octobre 1997, le secrétaire d'État à la Coopération au Développement a transmis au Sénat, le rapport au Parlement suite à l'introduction de la loi visant au contrôle de l'application des résolutions de la Conférence mondiale sur les femmes de Pékin.

— Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden en naar het Adviescomité voor Gelijke Kansen voor Vrouwen en Mannen.

Envoi à la commission des Affaires étrangères et au Comité d'avis pour l'égalité des chances entre les femmes et les hommes.

Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

Conseil central de l'économie

De voorzitter. — Bij brief van 11 september 1997 heeft de voorzitter van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven aan de Senaat overgemaakt, het advies over de afschaffing van bijlage 14 van de gewone wet van 16 juli tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

Par lettre du 11 septembre 1997, le président du Conseil central de l'économie a transmis au Sénat, l'avis sur la suppression de l'annexe 14 de la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'État.

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Deposito- en Consignatiekas

Caisse des dépôts et consignations

De voorzitter. — Overeenkomstig artikel 36 van het koninklijk besluit nr. 150 van 18 maart 1935 zendt de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, bij brief van

10 september 1997, aan de Senaat het verslag over de verrichtingen van de Deposito- en Consignatiekas gedurende het jaar 1996.

En exécution de l'article 36 de l'arrêté royal n° 150 du 18 mars 1935, le vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur transmet au Sénat, par lettre du 10 septembre 1997, le rapport sur les opérations de la Caisse des dépôts et consignations pendant l'année 1996.

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Commissie voor de Normalisatie van de Openbare Comptabiliteit

Commission de normalisation de la comptabilité publique

De voorzitter. — Met toepassing van artikel 11 van het koninklijk besluit van 14 januari 1992 houdende organisatie van de Commissie voor de Normalisatie van de Openbare Comptabiliteit heeft de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, bij brief van 29 juli 1997, aan de voorzitter van de Senaat overgezonden, het derde verslag over de stand van de vorderingen van de werkzaamheden van de genoemde commissie.

En application de l'article 11 de l'arrêté royal du 14 janvier 1992 portant organisation de la Commission de normalisation de la comptabilité publique, le vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur a transmis au président du Sénat, par lettre du 29 juillet 1997, le troisième rapport sur l'état d'avancement des travaux de ladite commission.

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer

Commission de la protection de la vie privée

De voorzitter. — In uitvoering van artikel 32, § 2, tweede lid, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, heeft de voorzitter van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer bij brief van 16 september 1997, aan de Senaat overgezonden, de verslagen over de werkzaamheden van de commissie met betrekking tot de jaren 1992 tot 1996.

En exécution de l'article 32, § 2, deuxième alinéa, de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel, le président de la Commission de la protection de la vie privée a, par lettre du 16 septembre 1997, transmis au Sénat, les rapports sur les activités de la commission se rapportant aux années 1992 à 1996.

— Verzending naar de commissie voor de Justitie.

Envoi à la commission de la Justice.

*Economische overheidsbedrijven**Entreprises publiques économiques*

De voorzitter. — Met toepassing van artikel 23, § 6, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, heeft de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie aan de Senaat overgezonden, het verslag aan de Wetgevende Kamers betreffende de toepassing door het autonoom overheidsbedrijf «De Post» van titel I van bedoelde wet, voor het werkingsjaar 1996.

En application de l'article 23, § 6, de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, le vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications a transmis au Sénat, le rapport aux Chambres législatives sur l'application par l'entreprise publique autonome «La Poste» du titre Ier de ladite loi, pour l'exercice 1996.

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

*In-, uit- en doorvoer van wapens,
munitie en militair materieel**Importation, exportation et transit d'armes,
de munitions et de matériel militaire*

De voorzitter. — Overeenkomstig artikel 14 van de wet van 5 augustus 1991 betreffende de in-, uit- en doorvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik dienstig materieel en

daaraan verbonden technologie, zenden de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel en de minister van Buitenlandse Zaken aan de Senaat over, het verslag over de toepassing van voormelde wet voor het jaar 1996.

Conformément à l'article 14 de la loi du 5 août 1991 relative à l'importation, à l'exportation et au transit d'armes, de munitions et de matériel devant servir spécialement à un usage militaire et de la technologie y afférente, le vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur et le ministre des Affaires étrangères transmettent au Sénat le rapport sur l'application de ladite loi pour l'année 1996.

— Neergelegd ter griffie.

Dépôt au greffe.

De voorzitter. — Dames en heren, onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Notre ordre du jour est ainsi épuisé.

De Senaat vergadert opnieuw donderdag 16 oktober 1997 om 15 uur.

Le Sénat se réunira le jeudi 16 octobre 1997 à 15 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(De vergadering wordt gesloten om 15.10 uur.)

(La séance est levée à 15 h 10.)